

ЗАВИЧАЈ

ЛИСТ ЗАВИЧАЈНОГ ДРУШТВА „КРАЉЕВО“ * ГОДИНА XXV * БРОЈ 55 * АПРИЛ 2021 * ЦЕНА 50 ДИН.

Ми
Милан Први
по милости Божијој и ваши народној
Срце Србије

На предлог нашег Министара
универзитетских дела решени смо и решавано:
1, да се варошица Карановац, у
окрућу каранском, од сада зове "Краљево";
и према томе
2, да се општина Карановац,
на зове општина "Краљевска" а кроз Ка,
ранованци кроз "Краљевски".
Нам Министар
ави решене
делу
универзитетских
универзитетских

МАГИЧНА РЕЧ: ЗАВИЧАЈ

Народна библиотеке „Стефан Првовенчани,, у Краљеву, ирредигла је, пре једанаест година, промоцију „Пријевољске књије бесмртника,,.

Промоција у чишаоници на шрећем сирашу Краљевачке библиотеке, ирејворила се у својеврсни омаж Борку Гвозденовићу, аутору ове сјорије о маскру над борцима иаршизанских јединица новембра 1943. године, у околини Пријевоља.

Прича о Ејојеји на Лиму била је, заправо, само иовод за шире ирегсјављање Гвозденовићевој новинарској и књижевној дела. О шоме су, иред бројном краљевачком иубликом, иоворили ироф. др Јовица Тркуља, др Дејан А. Милић и Воја Благојевић.

Борко Гвозденовић, Милан Матијевић и Воја Благојевић

Говорећи о свом колеги, угледном новинару, уреднику и дописнику *Полишике* из Кине и Русије, Воја Благојевић, доајен краљевачког новинарства, истакао је да је Гвозденовић био врстан и предан медијски делатник, али да су га „красиле и друге стваралачке особине и људскост – пре свега,,.

„Учествовао сам на небројено књижевних програма, али ретке су средине које су указале толико почаста завичајном писцу као што је Краљево, односно Краљевачка библиотека, почастовала Борка Гвозденовића. Нема друге, он то и заслужује,, рекао је др Јовица Тркуља, редовни професор Правног факултета београдског Универзитета и уредник Гвозденовићеве *„Пријевољске књије бесмртника,,.*

Борко Гвозденовић, светски човек а увек само „одсутни Сирчанин“, инспирисан атмосфером, није крио задовољство и захвалност што је међу својима, па је надахнуто и поетично, изговорио праву похвалу завичају:

„Одавде, са овог светог места, од Народне библиотеке „Стефан Првовенчани,, у Краљеву, која ме је угостила вечерас и хвала због те, заиста велике почаста, па до древне Кине, на истоку, где Сунце излази и нама долази, има више од десет хиљада километара. И мене је, срећом, пут из моје Сирче, из мог Краљева, из

Београда, одвео у Кину, древну земљу, чија је садашња Цивилизација стара преко пет миленијума. Тамо сам радио пет година и осамнаест дана: а, ни сањао нисам да ћу тако далеко отићи и толико дуго остати. Замислите: може да се одсања и оно што није сањано, ето.

... Једне суботе, крајем осамдесет пете, а прошлог века, кад су ми стигла Политикина издања, седео сам са супругом, читао шта је ново у Југославији. Наједном, одлутале су ми мисли. Тако: ја у Сирчи, и падне ми на памет да одем до краљевачког аеродрома, који је на сирчанској земљи, близу Јарадара, код њива Гвозденовића, па доле ка Камиџори. Часком стигнем тамо, ту Мијат Јовановић, спортски пилот; још нема Воје Благојевића, мог старијег колеге. Ни Мише Марића, Коље, електричара у позоришту. На земљи три авиона на „клоцнама,, везани сајлама. Поред „Аера два,, механичар. Помаже ми при стављању падобрана на леђа. „Аеро два,, нема седиште, већ се на падобрану седи. Окретањем елисе механичар упали мотор. Затворих плексигласом кабину, механичар ми руком даде знак да полако рулам. Убрзо се нађох у ваздуху. Доле: лево, на Грдичкој коси, резервоар за воду. Са десне стране сирчанска школа. На Дрљевском брду остаци кућа Гвозденовића, па Каровића и Јевтовића... Много се

саселило. И одселило. Летим преко Поповића, преко Адрана: тамо, у даљини Столови. Правим леви заокрет, те преко Гоча, низ Мораву, до испод Трстеника. Опет леви заокрет изнад Годачице, Витановца, Печенога. Прелећем Борчу. Још мало на запад, па налево и право на слетање. Уживао сам гледајући доле. Лепота! Угасио сам мотор, изашао на крило, ухватио за руку механичара и дотакао земљу,,.

... У тренутку сам се пренуо. Преко пута, моја супруга Вера чита новине. Упитао сам је да ли сам ја, пре доласка за Политикиног дописника из Пекинга, или још раније, био пилот. Погледала ме је са чуђењем. И одговорила: „Колико знам, ниси,,. Наставила је да чита. Дакле: сан, санак пусти. Али, много леп. Јава. Права.

Отад: завичај ми је све. Нико не може да ми га узме. Нико. И људе из завичаја. Замислите Миладина Трајковића, званог Пуко, који је некад давно побегао из некадашње наше отаџбине и настанио се у Паризу. Кад је била студентска побуна у Кини, коју су хтели да растуре они који су са нама то успели, зове ме он, Миладин, из Париза и каже: „Бориславце, немој да излазиш на улицу: тамо се гине,,. Или: кад је у Москви био пуч, зове ме возач поштанског камиона и фудбалер Петко Рајковић и исто ми говори: „Не излази. Пуца се,,.

Дакле: завичај је мој. И људи из мог завичаја су моји. То је мој свет. Прави.

Скуп у доба короне

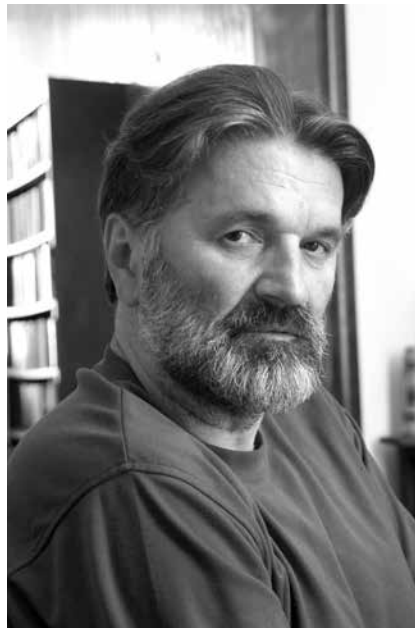
НЕМАМО ДРУГО КРАЉЕВО

Милош Милишић, помоћник градоначелника Града Краљево

Ко год се данас затекао у нашем граду – може бити сугуран да је за овај дан довољно постигао и урадио. Парафразирам мисао Душка Радовића о Београду, његовим житељима и посетиоцима. Опет, питам се зашто бисмо у том погледу били скромни. Нека скромни буду они чији су градови мањи од нашег, чија боравишта и пребивалишта немају Ибар и Мораву, Столове, Котленик и Гоч, у чијој близини се не налазе Жича и Студеница, у којима се није родио Јован Курсула, у којима није свештенио, крстио и подучавао Свети владика Николај Велимировић, у којима није писао Горан Петровић...

Ми, који смо рођени овде и величали своје животе за Краљево, као и они који су овде дошли, можемо се њиме поносити. Нити Краљево има друге осим нас, нити ми имамо друго Краљево. Та узајмна љубав препознатљива је на сваком кораку и она нас храни, храбри и уздиже.

Имам намеру да поменем и оно што нас спутава, што се пред нас испречило да не идемо брже у боља времена. Говорио је један паметни човек да нико од нас нема

Милош Милишић

право да ствари и појаве представља ни тежим, ни лакшим него што јесу. Мука и невоља увек је било, има их и сада. Нарочито у доба пандемије вируса корона. Наш је задатак да их заједнички савладавамо, да све снаге упремо како бисмо створили услове за нове инвестиције, за стварање услова за лагоднији живот и младима и старијима, за откалањање последица пандемије... Последњих година урађено је више него за протекле три деценије. Отворене су нове фабрике у којима је посао нашло, или ће наћи, више хиљада Краљевчана, саграђени су вртићи, путеви,

станови... и тек ће бити грађени... Велики су задаци и изазови пред нама. Али нека нас њихова тежина не збуњује и не раздваја, него нека нас зближава и уједињује, јер нико од нас није „ни довољно мудар, ни довољно снажан, ни довољно храбар“.

Учимо од оних врлих појединаца, чији примери љубави према завичају не познају границе. Да није било те врсте љубави и топлине у његовом срцу, новац Миломира Главчића, Србина, добротвора из Канаде, не би био довољан да споји обале Ибра у Старој чаршији, да сагради вртиће, цркве, обнови путеве... Само љубав спаја обале и континенте и учвршћује темеље постојанства.

Нека наш задатак и надаље буде да сачувамо оно што су нама оставили, даа преко мостова љубави пређу будући, они што ће после нас доћи, да на вечним обалама граде и живе. Срећан је и леп онај град који има две обале, а Краљево их има шест. Због тога се враћам на поменуто мисао Душка Радовића и подастирем је пред намернике, случајне пролазнике и нарочито пред нас који овде век векујемо: „Ко се јутрос пробудио у Краљеву, може сматрати да је за данас довољно постигао.“

Нека нам је срећан Имендан Краљево!

Милош у скупштини

Краљевачки завичај

ИНФОРМАТИВНИ ЛИСТ
ЗАВИЧАЈНОГ ДРУШТВА
„КРАЉЕВО“

Главни и одговорни уредник

Зоран Николић

Технички уредник

Јован Антонић

Редакција:

Милољуб Арсић

Др Драгољуб Даниловић

Др Милан Матијевић

и Милоје Радовић

Писмо Ејџраф

(дизајн Драган Пешић)

Фотографије:

Фото документација

„Вечерње новости“ и Народни музеј Краљево,

Рајко Каришић, Горан Шљивић

и Јован Слијепчевић

Насловна страна:

Последња страна:

Адреса редакције:

36000 Краљево

Хајдук Вељкова бр. 2

Тел. (036) 322-526

e-mail: zdkraljevo@gmail.com

ISSN 1820/449X

Штампа:

Д.О.О. „РИЖА“ Краљево

РУДО ПОЉЕ – КАРАНОВАЦ – КРАЉЕВО

//////

Из најстаријег сачуваног турског катастарског пописа Смедеревског сандзака из 1476. године, помиње се село Рудо Поље у нахији Маглич брвеничког кадилука. Из самог назива се може закључити да је област у којем се насеље формирало богато рудом, што може да буде у вези са бројним локалитетима у околини на којима се вршило ископавање и обрада руда. За сам статус насеља је било од велике важности то што се налазило у Смедеревском сандзаку, који је био на турбулентној граници

према , па је Турцима било у интересу да овај простор добро насеље и уз јасно утврђивање правних и економских повластица, укључе локално становништво у одбрамбени систем ради одбране граница.

Врло брзо, већ у другој половини ХВИ века (тачније 1560. године), у једном дефтеру је, поред имена Рудо Поља, уписано и друго име -- Карановац. Када је реч о пореклу овог назива, мишљења су различита. По народном предању, Карановац потиче од имена

Карана, сина кнеза Шобата који је управљао овом облашћу. Поред Карана, кнез Шобат је имао сина Берама, па стога назив данашњег насеља Берановац наводно води порекло од њега. Нешто научнија објашњења говоре да реч Карановац потиче од немачког, заправо саског рударског израза „Дер Каррен“ који означава кола за превоз руде. Вероватно је израз везан за Сасе, који су на позив краља Уроша II дошли у средњовековну српску државу са намером да започну експлоатацију руде.

Као једно од могућих објашњења је да термин „Каран“ потиче од старогрчке речи „карос“ што у преводу значи „глава“, „главар“, „владар“ или „врховни војсковођа“. Ово се може повезати са народним предањем о кнезу Карану, главару ове области. Поред ових, постоји и једно полупегендарно објашњење које говори да „Карановац“ потиче од турске речи „кара“ и термина за монету „новац“, тј црни новац, што је у вези са харачем које је локално становништво морало да предаје турским властима. О овоме, податке доноси путописац, географ и минеролог Ами Буе у свом делу Итинерери европске Турске из 1854. године.

Један од најважнијих тренутака у историји града је нова промена имена, овога пута са јаснијим разлогом и објашњењем. Владарина кнеза Милана Обреновића је пропраћена бројним аферама: потписивање тзв. Тајне конвенције из 1881. године, затим Бонтуова афера око изградње железнице кроз Србију од Београда до Врања, и на крају, афера око митрополита Михаила, великог русофила, који је на инсистирање кнеза Милана смењен. Под утицајем председника Владе, Милана Пироћанца, јавља се идеја о

//////////

//////

проглашењу Милана за краља, а Србије за краљевину. Након што су добијена уверења од великих сила, пре свега Аустрије, да неће имати ништа против, законом од 22. фебруара/6. марта 1882. године, Србија је проглашена Краљевином, кнез Милан краљем, а његов син Александар краљевићем. Као што је могло да се предвиди, ова вест је изазвала огромно одушевљење широм Србије јер је, после толико година, дошло до обнављања „немањићке средњовековне краљевине“. Телеграми подршке долазе са свих страна, па и од тадашњих

становника Карановца. Они се, са неколико дана закашњења, обраћају новом краљу, честитајући му на новом звању уз коментар да је овај проглас „произвео највеће одушевљење и неописану радост у души Твојих верних Карановчана“. Затим га позивају да у складу са средњовековним обичајима дође у Жичу, где треба да буде миропомазан. С обзиром да је било јасно да ће еуфорија око проглашења краљевства брзо спласнути због нагомиланих политичких афера и предстојећих скупштинских избора, у кругу око краља Милана

родила се идеја о путовању кроз Србију у циљу повећања популарности. Тај пут га је довео и до Карановца, 15/27. априла, где је „дочекан неизбројним народом који Га је, у сред грмљавине топова и јеке звона, поздрављао бурним радосним усклицима и бацао пред-а-њ венце и цвеће, тако да је Краљ ходао по самом мирисном цвећу“. Дана 19. априла, делегација општине Карановац, „у име народа“, поднела је краљу Милану писмену молбу да се Карановац „зато што му је име турско“ другачије назове. Краљ Милан прихвата тај захтев и доноси одлуку да се „у спомен Нашег доласка у њихову варош Карановац убудуће назива Краљево“. Тако је Карановачка општина названа Краљевском, а Карановачки срез Краљевским срезом.

Занимљиво је да Карановац није једино место које тражило да му се промени име. Његов пример су следиле: Бикотинац који је променио име у Браничево, Војник у Деспотовац, Пожега у Александровац или Александрија, Козетин у Александровац или Александрово, и тако даље.

Војкан Трифуновић

КРАЉЕВАЧКА АМБАСАДА У БЕОГРАДУ

Љубомир Љубо Лазаревић, потпреседник Скупштине Завичајног друштва Краљево, бележи и објављује своја сећања. Своју прву књигу „Шапутање времена,“ објавио је 2015 године, а годинама уназад дане испуњава писањем текстова за завичајну монографију и активним ангажманом у Београдској подружници Завичајног друштва „Краљево,“ у Београду.

У овом броју објављујемо краћи одломак из наредне, Љубове књиге, о његовим првим „београдским,“ данима, о солидарности која је владала међу студентима старијих и његове генерације.

Током годишњег распуста у

лето 1960. виђам се са Здравком Мартићем, студентом стоматологије. Играмо фудбал по ливадама у селу Поповићи. Убеђује ме да упишем факултет и дођем у Београд. Убеђивању се придружује и Илија Благојевић, студент медицине. Шта да се ради? Бих ја, али запослен сам на лепом радном месту, а и не напушта ми се Завичај.

На крају, упишем се ја на економију. То јест, упишу ме Здравко и Илија са документима која сам им послао поштом из Краљева. Дође почетак школске године. Зове ме Здравко и уговоримо термине. Дочека он мене на Железничкој станици у Београду. Аутобусом број

Љубомир Љубо Лазаревић, потпреседник Скупштине Завичајног друштва Краљево

Са промоције у Поповићима

29 стигнемо Јужним Булеваром до Улице Максима Горког. Изађемо, и ево нас у његовом стану у Улици Генерала Хорватовића, пет минута од Аутобуске станице.

Прве вечери, води ме Здравко у „Краљевачку амбасаду„ на Теразијама, испред хотела „Москва„. Уз нас двојицу, још петорица – из исте зграде, са истог поткровља, где је још један „колектив„ – „Краљевачка мала колонија„: Боро Бешевих, из Адрана, Слободан Симић, из Витковца, Милија Бекчић из Врњачке Бање, браћа Думић – Богосав и Добросав из Краљева. Све их знам из средње школе и Гимназије. Илија Благојевић нас чека испред „Амбасаде„. Срећем доста познатих људи из моје, и из старијих генерација Гимназије у Краљеву. Неки су ту, а о некима из нашег завичаја се прича. Да се присетим, као на прозивци: Влада Стефановић, Веља Милосављевић,

Драган-Гања Петровић, Борко Гвозденовић, Вито Гочобија, Јездимир Сретовић, Милован Сретовић, Максим Михаиловић, Добрила Левајац, Лепа Думић, Дринка Подгорац, Бранко Тохољ, Богдан Мрвош, Срета Драгојловић, Драган Карапанџић, Марко Маринковић, Милан Дачовић, Живорад Дукић, Драгојло Бажалац, Ђорђе Вучетић, Миљојко Тришовић, Брнислав Тапушковић, Василије Тапушковић, Ђурђе Сеничић, Радослав Јеремић, Бошко Станковић, Мареновић Томислав, Станимировић Радомир...

Видим, примају поруке од тог и претходних дана из завичаја новоприспелих студената.. Доносе писма, пакете са одећом и пакетиће са храном. Размена траје. Видим како нисам био једини који је дочекан у Београду. Видим да је то, тако рећи, пракса. Старији студенти дочекују младе бруцоше, помажу им у сналажењу и савладавању тог

студентског Београда. Не престају разговори на завичајне теме. Здравко ми каже да је то обичај, да је то нешто што се подразумева. И деца, тј. студенти и њихови родитељи, међусобно сарађују. Откривам навике да се те услуге користе и да постоји неки невидљиви, а устаљени ред. И „Амбасада„ као место окупљања и инфо центар.

Недавно, читам књигу „Путовање дневним краљевским возом„, аутор Славољуб Маржик. О возу, којим је дошао у Београд. Истим возом којим ето, дођох и ја. Звали смо тај „Дански краљевски воз„. И још једним именом: „Кружни воз„. Био је то идеалан воз за студенте. И из Краљева и из Београда, полазио је у погодно време. Линија: Краљево–Врњача Бања–Крушевац–Лапово–Београд–Лапово–Крагујевац–Краљево. Имали смо студентске повлашћене карте за ограничен број путовања. А није нам ни требало много! Долазили смо у Завичај за Првомајске пранзике, за Дан Републике 29. новембар и за зимски школски распуст. У књизи, прича поменути аутор: „Осећај сигурности који смо имали у том, за нас великом граду у који смо стизали нашим „данским краљевским возом„, потицао је, пре свега, од оних који су пре нас стигли у Београд. Први контакт са њима био је испод липе код хотела „Москва„ на Теразијама, места које ће наше генерације прогласити за Краљевачку амбасаду. Било је то место обавезног окупљања Краљевчана. Ту су пристизале све информације: ко је и када дошао, где се сместио, да ли је, и коме шта донео. Уобичајеном присношћу и шалом дочекиване су придошлице из Краљева. Да није било тог духа и такве добродошлице, вероватно бисмо осећали мању сигурност и већу носталгију„.

Даље, видим како су и њега сачекали другари те 1949. године и како су му решили „стамбено питање„ на начин што су га примили и свој стан у Кнез Даниловој улици.

И видим како се „ историја„ понавља.

Они памте краљевачку амбасаду испред хотела Москва у Београду

СВАКОГ У ОЧИ ГЛЕДА

Није погрешно Мирослав Бачанац, отац петоро деце, из планинског села Зуцкуље на Рудну, када је сина Милоша, сматрајући да лекарски помоћници у рату најбоље пролазе, одвео у Београд и уписао у средњу медицинску школу. Није погрешно ни што се рата тиче, а ни сина Милоша. Јер, без обзира на то што те 1960. године нико није очекивао, Срби су поново ратовали, а Милош је, као и у основној школи горе у планини, до које је путовао 18 километара, и тамо у Београду био одличан ђак. После је постао и доктор и радио током пуне четири деценије на послу очног лекара. И, недавно је, на Краљевдан, дан града на Ибру, проглашен почасним грађанином Краљева. Краљевчани су ту одлуку прихватили са здушним одобравањем, аплаудирали су му и честитали суграђани – са наочарима и без њих.

Занимљив је животни и професионални пут Милоша Бачанца. Дечачић са планине Радочело, снашао се у Београду. У средњој школи био је најбољи међу 1.100 ђака, у најбољој средњој школи у Југославији. Од директора Андреја Деличија добио је књигу и сто хиљада динара. Довољно за тромесечни живот подстанара. А тих шездесетих година са дипломом санитарног техничара запослио се на месту инспектора у београдској општини Савски венац. Посао му није био тежак...

– Међутим, када сам онако нежан и мршав једном касапину, који је био баш крупан човек, у близини Каленић пијаце, написао казну од пет хиљада динара, он је зграбио сатару... Ја сам се спасао бекством и одмах покупио документа и уписао се на Медицински факултет. На посао се више нисам враћао, а факултет сам 1969. завршио у року – каже Бачанац.

Као студент Бачанац ниједан испит није полагао поново и никада у другом року већ само у јуну, како би преко лета несметано могао да у свом родном селу коси, пласти, пече креч... односно заради новац за наредну студентску годину. А, када је студије окончао, запослио се у родном крају у Диспанзеру медицине рада при Фабрици вагона. Почетком седамдесетих се оженио Београђанком Наташом, која је, нажалост, недавно преминула. Има сина и кћерку, одраслу и успешну децу.

Пуне четири деценије радио је у поменутој установи и добро памти када су 12. априла 1975. године у драматичним тренуцима, само захваљујући његовој стручности и храбрости, од пет радника Фабрике вагона, клинички мртвих од тровања угљен-моноксидом а заглављених у димњаку Ливнице, четворица повраћена у живот. Држава му се одужила Медаљом заслуге за народ, а радници ФВК одлуком „др Милош Бачанац може на било коју специјализацију о

фабричком трошку... Одабрао је офталмологију, постао доктор специјалиста а након низ објављених стручних радова посебно из области ергоофталмологије, 1996. године промовисан је у звање примаријуса.

И, „нема човека којег доктор, специјалиста, примаријус Милош Бачанац није примио и прегледао, пре, током или после радног времена. И, знало се да је као највећу част примао румену јабуку из руке... То је најчешћи и најкраћи коментар Краљевчана на вест да је постао „почасни грађанин...“

– Морао сам да уградим „семафор“ испред ординације, јер су људи навикли да улазе у ординацију без икаквог реда па се онда знало – само на зелено. Исти третман су имали сви и сви су били уважени па су ме зато и назвали „раднички, сељачки, цигански доктор“. Ја сам се трудио да лечим не само прерано оболеле већ сам чинио све и за оне којима је старост омегла добар вид. Зашто би неко морао да оконча живот слеп, да пред крај свог века не види унуче, праунуче... ако медицина може да помогне – питао се често и лечио др Бачанац, од пре три месеца пензионер и сада почасни грађанин Краљева, на чему му је, одмах прве вечери после тог проглашења, само телефоном честитало више од стотину суграђана...

Мирољуб Дугалић

ВАСА У ДЕВЕТ СЛИКА

СЛИКА ПРВА

Почетак 1990. Долазим у Културно – просветну заједницу, знам да Васа тих дана одлази у пензију, званично решење је стигло на крају претходне године. Питам када је испраћај, обећала сам да умесим „васину тарту...“ Смеје се гласно, целим телом: „Каква пензија, ја тек сада почињем да радим!“, Ређа послове: Међуопштинска културно – просветна заједница, разни одбори, Завичајно друштво... Одлазим, питајући сама себе: – Па шта си уопште очекивала, зар ти Васа личи на неког ко не ради!? Наслућујем још један радни стаж – овог пута без пензије!

РАДНИ ВЕК

Од 1948, по задатку, био је задужен за масовну културу! Своје ангажовање започиње у ОКУД „Живан Маричић...“ И то као вокални солиста! Следи Магнохром, па Културно – пропагандни центар, па Културно – просветна заједница... По његовом ангажовању и задужењима у различитим одборима, савезима, организацијама... може се пратити развој масовне културе, начин обележавања историјских датума, великих манифестација, аматерског стваралаштва, друштвених акција од локалног до југословенског нивоа: од адаптације домова културе, преко манифестација попут Републичког такмичења села, Сусрета Абрашевића, Такмичења дечјих хорова, акције Књига солидарности, Сусрета аматера Србије, Исељеничке недеље, ФЕДРАС-а, емисије Микрофон је ваш, сусрета Музичке омладине Србије, сарадње са Зеленом Гором, Воза „Братство јединство“, чији је генерални секретар био пуних 27 година!

У Краљевачком позоришту био је управник – волонтер од 1970. до 1984. године. Основао је Пионирску и Омладинску сцену, Клуб љубитеља уметности, формирао библиотеку драмских дела, спровео реконструкцију зграде... У бројкама: 60 позоришних премијера, преко хиљаду изведених представа, толико и

Васа у канцеларији

гостујућих... Да се не заборави да су, у његовој организацији, Краљевчани видели оперске и балетске представе: Травијата, Севиљски берберин, Еро са онога свијета, Набуко, Жизела.. да је гостовала Београдска филхармонија. Сећа се гостовања Опере Српског народног позоришта из Новог Сада: – Три аутобуса, 120 људи, два камиона реkvизита и три узастопне представе...

ЗНАО ЈЕ КО ЗНА

Не мораш све да знаш – треба да знаш ко зна! Нико као Васо није умео да окупи најугледније и најутицајније људе, стручњаке, уметнике... Не могу Васу да одбијем – сви су (укључујући и ауторку текста) изговарали. И никада му није био проблем да нађе чланове ма ког жирија, учеснике различитих програма, чланове одбора. Волонтере – наравно. У овој години краљевачка Повеља, један од најугледнијих књижевних часописа у нас, обележиће редак јубилеј – пола века излажења. Треба се сетити и поменути Васово име у овој јубиларној години. Јер он је те 1971. у Културно – просветној заједници општине Краљево, у редакцију часописа који се рађао, окупио сам врх краљевачке стваралачке елите: Страхињу Војиновића, Јована Марковића, Радомира Станића, Велизара Недовића... и све до 1983. налазио начине да часопис одржи континуитет излажења.

СЛИКА ЧЕТВРТА

ИЛИ КАКО СЕ ОВО ПОСТИЖЕ

„Мој живот је био рад. Организацију сам учио у војној школи – исти је систем. Направи се цела стратегија, дају задужења. Волео сам акцију, волео сам да радим и волео сам да радим са људима. Водила ме увек и велика љубав према мом граду, према Краљеву... Кренем од једне идеје, а онда су се идеје шириле, сустизале.. Паралелно сам радио у две – три организације, имао неколико функција, био члан разних одбора.. Стално се ширио круг људи са којима сарађујем... Радим, дођем кући, па наставим да радим. За 40 година, можда сам укупно био два месеца на одмору. Само једном сам био на мору. Никада нисам ишао на боловање..“

СЛИКА ПЕТА

Народна библиотека Србије. Разговарам са Владом Шекуларцом нашим, пошто је дуже од деценије радио у краљевачкој култури. Наравно, одмах по доласку у Краљево није измакао Васовом оку способном да процени и окупи најбоље. Обишао је наш Шеки сва села уздуж и пореко у жирију Такмичења села – без поговора! Шеф је матичне службе у Националној библиотеци, један од најутицајнијих људи у српском библиотекарству. Коментаришемо стање у култури

незадовољни организацијом, стату-
сом, хроничним недостатком сред-
става, кадрова... Каже: „Извукли
бисмо се једино ако би министар
културе био Васа Туцаковић!„

СЛИКА ШЕСТА – ПРИЗНАЊА

Милан Матијевић: „Васа је увек
бежао од медијске пажње и при-
знања – друге је гурао у први план
и предлагао, веровао је да треба
истаћи људе који заслужују, а он се
склањао..„

Па ипак, тешко је набројити ко-
лико је плакета, диплома, захвални-
ца добио.... Од Краљева – диплому
Заслужног грађанина.

СЛИКА СЕДМА

– ЗАВИЧАЈНО ДРУШТВО КРАЉЕВО

У Друштву је стекао још један
пензијски стаж. Дуго је имао идеју о
удружењу завичајаца. Иницијатив-
ни одбор се састао 14. јуна 1991. у
Плавој сали хотела Турист: угледни
привредници, друштвено – политич-
ки, културни радници. Међу њима
и др Дукић, др Мујо, др Никола Кр-
пић... Циљеви су били јасни: окупити
Краљевчане све и свуда и бити од
користи своје граду. Васа – секретар
Друштва. Тада је све своје сте-
чене капитале: познанства са људи-
ма, организаторско искуство, време
– ставио на располагање Друштву,
свему дао лични печат.

„Мој став је био да су сви житељи
Краљева и сви рођени у њему чланови
Завичајног друштва, а само неки
су и званично учлањени„ истицао је.
Друштво је имало око 1200 чла-
нова, своју фолклорну секцију, ор-
кестар... Васо је све покретао, ини-
цирао: оснивање подружница у
Београду и Новом Саду, дружења,
путовања, програме, концерте, пре-
давања, хуманитарне акције, него-
вање културе сећања међу младима,
издавање књига завичајних аутора
и књига о завичају, формирање За-
вичајне библиотеке у Краљеву и Бе-
ограду, иницијативе да се у званич-
ни календар града уврсти 19. април
као Имендан Краљева; давање име-
на Радослава Веснића Краљевач-
кој библиотеци, постављање спомен

О АУТОРУ ПОКЛОНА ЗАВИЧАЈНОГ ДРУШТВА „КРАЉЕВО„ ВАСИЛИЈУ ВАСИ ТУЦАКОВИЋУ

Горан Ристовић, Филигран-Покимица, израђује уметничке пред-
мете од најфинијег сребра у духу старе српске традиције прирзен-
ских мајстора.

Сви предмети су уникатни,ручно рађени, а нека од ових ре-
мек-дела српске филигранске уметности налазе се у најзначајнијим
православним храмовима широм света, попут 6. сребрних фи-
лигранских кандила изнад Витлејемске Звезде у Цркви Христовог
рођења. Његов рад Престони крст из Манастира Бањска је прогла-
шен за културно добро.

Горан Ристовић-Покимица је добитник Дипломе Московске
Патријаршије за висока достигнућа у црквеном уметничком златар-
ству.

Поводом 19.априла Имендана града и Дана Завичајног друшт-
ва „Краљevo„ уручили смо нашем донедавном секретару Василију
Васи Туцаковићу,уз диплому- Благодарје, и филигранску украшено
налив перо рад нашег знаменитог краљевчанина Горана Ристовића,
Филигран-Покимице.

– плоче Мири Траиловић у Краљевачком позоришту... Све је почињало на састанцима: Имам идеју – а идеје нереалне, сјајне. Као да је реч о институцији, кровној а сви други се укључују! Није признавао равнодушност, незаинтересованост... Идеје су пљштале, организација прецизно испланирана. И што је веома важно: сви људи укључени. Безброј одбора у Друштву, свако има своја задужења, свако је важан и треба да да свој допринос. А све са истим циљем: окупити Краљевчане, подсетити их на завичај, указати да су свом завичају потребни и да се њима поносимо. Никада није био проблем да се одазове прва лига музичара из Краљева (небројено пута је Снежана Ђуришић наглашавала да је захвална

Васу за почетак каријере, Снежана Ђердан такође).

СЛИКА ОСМА - БАКШИШ

Крај 2019. Васа иницира де се окупимо, онако, неформално. И иначе, користио је сваку прилику да нешто прославимо, да се попије која чашица, поприча... Сазива Управни одбор – касни се са свим акцијама, не иде нам око Одбора за науку... Долази и Новица са хармоником, ту је за песму оран Раша.. Зорица, као и увек, спремила ђаконије. И убрзо, састанак се петвара у славље, у концерт најлепше музике.. Расположени, чланови Одбора стављају новац на хармонику. Васа сваки час устаје, хитро узима сваку новчаницу која је додирнула хармонику. Каже: Ово је прилог за Друштво!

Васа и Раша Павловић

Паре су га хтеле – како сам тврди. За програме и акције: „Никад ми није био проблем да нађем паре... Као и што никад нисам за себе узимао. Дотле се дошло да ме срећу људи, директори јаких предузећа у Краљеву и сами питају: „Васо, јел ти требају паре?„ Све сам радио професионално, само нисам наплаћивао!

СЛИКА ДЕВЕТА

Крај 2020. године. Корона, све је стало. Иако је на Скупштини завичајног друштва инсистирао да буде само почасни секретар, Васа је у канцеларији, на радном месту, сав ужурбан. Послови не смеју да трпе! Неактивни смо, а ближи се јубилеј. Прозива нас редом телефоном: „Па шта је с тобом, ништа не радиш!„ Слика испред ове: од куће, у колицима га довози син до лифта у некадашњем Дому друштвених – сада Пословном центру Мелос, лифтом га прати до првог спрата, а онда полако до канцеларије. Ту је, већ на своме!

Док чекам да умесим тарту за Васов 100 рођендан

Преслишавам се шта сам све од Васе научила: најпре, да све креће од идеје. Најбоље од неке која је велика, нерепална, па докле стигнемо.

Онда се све испланира до детаља, покрену се људи, одреде задужења као у војсци, ништа не препушта случају... А иза те идеје иде друга, никад се не стоји.. Паре нису проблем – за добре ствари увек ће се наћи.

Кад боље размислим, прихватила сам и оно у чему је претеривао, што ме је некада нервирало: да се на посао не касни – то је само ружна навика; не брука се и не кокошари, (дневница се не узима ако ти до

прописаног времена макар један минут недостаје); да се сујета склања – не истиче се ја већ ми, да се уважава онај ко боље зна... И најважније: никад се не одустаје!

Док чекам 100 рођендан да умесим тарту (у пензију Васа неће никада отићи) наслушаћу се његових нових задужења која хитно морам да одрадим уз прекор, за сваки случај: „Господе Боже, ти ништа не радиш!„

СЛИКА ЗАВРШНА

Дугогодишњи председник УО Завичајног друштва Краљево и Васов пријатељ, др Бранко Паштар, често је понављао да ће Друштво постојати и радити док Васо долази у канцеларију. Морам да се потрудимо да канцеларија и даље остане отворена, да Друштво ради. Васо је ту: сасвим сам сигурна да ниједан, до детаља изанализиран посао који следи, није заборавио: објављивање монографије, оснивање Завичајног научног друштва, оснивање Заједнице завичајних друштава са седиштем у Краљеву.... Зорици је, пре неколико дана, рекао да стално бележи нове идеје. Значи – можемо сви очекивати позив уз прекор: „Господе Боже, ви баш ништа не радите!„

Васа и Зорица Петковић

ДОКТОР КОЈИ ЈЕ ОБЕЛЕЖИО ВРЕМЕ

Поводом 14-те годишњице од смрти др Милоша – Мише Јанићијевића

Било је и биће Краљевчана. Било их је и биће их широм света. Али један је био др Милош – Миша Јанићијевић.

Из Врбе, краљевачки гимназијалац, бриљантни студент Медицинског факултета у Београду, врхунски неурохирург...

Уз побројане и безброј оних непобројаних људских и стручних квалитета, један је онај који ће га издвојити и у трајно, колективно памћење народа краљевачког краја записати.

Врата његове ординације, а и породичног дома, никада нису остала затворена за било кога из ових крајева.

Није било потребно да га неко назове, телефонира, ургира... Било је довољно једноставно доћи и рећи: Докторе Мишо, ја сам из Краљева!

А он, доктор Миша, после те изговорене реченице није знао за умор, за друге обавезе, чинио је и немогуће да помогне земљаку!

Његова професија, а посебно специјалност, упућивали су га на свакодневне сусрете са изузетно тешким људским судбинама.

Остао је у сећању својих пацијената, њихове родбине, као човек – нада. Његова појава, тихи и умирујући глас, показани труд, неретко су били више него лек!

Кажу да људе обележи време, а само мали број изабраних обележи време. Др Милош – Миша Јанићијевић без сумње припада онима који су обележили време у коме су живели.

Остао је недосањан његов сан да кад оде у пензију, стално живи

МИША ЈАНИЋИЈЕВИЋ

До краја веран себи, живео је часно, скромно, како једино и може државни доктор од државне плате. Али је његово име велико, сјајно, несвакидашње и посебно. Част нам је што смо га познавали. Уздигнуте главе, са његовом породицом делимо бол великог губитка, јер, ма како брижан и посвећен породици био, ма како предано бринуо о болесницима, Миша је био и наш. Најмање свој, увек у бризи о неком другом. До последњег дана на послу, као да је смрт линија која

у Врби, у свом дворишту које само ограда дели од црквене порте, да лети пеца на Морави, да прича с људима...

Нама у Краљеву остаје аманет да генерацијама које долазе, посебно онима који се опредељују за часни позив лекара, преносимо сећање на др Милоша – Мишу Јанићијевића.

се прекорачи у ходу, неприметно, умро је један диван човек и одличан лекар, прекинут у пола корака, недоконаног посла.

Остаје оно што једино може да вреди после суза: осећање захвалности и поноса.

Доц. др Љиљана Вујотић
Неурохирушка секција СЛД
(објављено у Зборнику СЛД
2007. године)

УГЛЕД И ПОШТОВАЊЕ

Због своје личне скромности, неизмерног поштења, вредноће, пажње да никада не повреди колегу, уживао је највећи могући углед међу колегама који су га знали.

А због посвећености својим пацијентима и свим људима који су били угрожени болешћу или патили због ње, у широким народним масама је уживао неподељене симпатије и поштовање.

Био је читавог свог радног века истински народни лекар, чувар народног здравља у најбољем смислу те речи.

Проф. др Паја Момчилов
(објављено у Данас 2007.
године)

Нека ова годишњица буде повод да Завичајно друштво „Краљева“, и на овај начин, званично, покрене иницијативу да нека улица, нека школа или дом здравља у нашем граду понесу име овог великог човека и хуманисте.

З. Николић

КРАЉЕВАЧКИ

ЗАВИЧАЈ

ОПРОШТАЈ КРАЉЕВЧАНА ОД ПРЕДРАГА ЖИВКОВИЋА ТОЗОВЦА

На дан последњег опроштаја од композитора и певача који је у граду на Ибру рођен 1936. године, из краљевачких локала одзвањала је само Тозовчева музика као сећање на човека који је певао: „Краљево, Краљево, лепи граде мој, у теби сам ја провео млади живот свој,,

Све лепе речи из песама којима је Предраг Живковић опевао свој родни град, „лепршају,, данима улицама Краљева. И ветар је разносио стихове улицама и краљевачким сокацима, док је у градској кући, минутом чућања, почињала комеморација човеку којег су сви волели

Предраг Живковић Тозовац, кога су Краљевчани, од миља, звали Драган, од оца Светозара – Тозе и мајке Будимке, рођен је у нашем граду 22. јануара 1936. године и у њему је провео детињство и младост. У Краљеву је завршио основну школу и гимнзију, а онда отишао на студије економије. Још као дечак почео је да пева и свира на хармоници, касније труби и бубњевима. У свет естрадне музике ушао 1965. године, а из њега је изашао 6. априла, када је у Београду преминуо у 86-ој години.

ДР МИЛАН МАТИЈЕВИЋ: „ТОЗОВАЦ – НАШ ШКОЛСКИ ДРУГ,,

О Тозовцу, као свом школском другу говорио је др Милан Матијевић, члан Завичајног друштва Краљево:

– Народну основну школу уписали смо заједно 1942. године, за време немачке окупације Краљева. Међу нама, основцима, било је много школских другара којима су Немци стрељали очеве, а родитељи су нам причали да о томе не смемо гласно да говоримо. И Предрагу су Немци стрељали оца са другим људима у лагеру Државне железничке радионице.

Основну школу, која је тада трајала четири године, њихова ге-

„Када оде једна оваква громада од човека, схватите да великани заиста вечно живе. Све што бих рекао за нашег Тозу биће мало. Био је посебан, понос овог града, сви смо тежили да будемо слични њему. Изгубили смо најбољег, Тоза је непоновљив. Певаћемо његове песме, нећемо га заборавити,,

Овим речима се од Предрага Живковића Тозовца опростио Новица Неговановић, његов пријатељ и колега, председник Управног одбора Завичајног друштва „Краљево”.

Новица Неговановић је, заједно са Милошем Милишићем, помоћником градоначелника задуженим за културу, био 9. априла 2021. г. део званичне делегације града Краљева на сахрани Тозовца у Алеји великана у Београду.

нерација завршила је 1946. Основна школа „Четврти краљевачки батаљон,, коју су похађали, налазила се на истом месту на којем се данас налази зграда Градске управе у Краљеву, у којој је комеморација Тозову одржана.

– Предраг је растао као ратно сироче и осећало се да је трајно носио ову тугу у себи. Наше школско другарство у ослобођеном Краљеву добило је нови полет. У послератним условима, наше детињство на краљевачкој калдрми проводили смо чекајући у реду за воду на градским чесмама, из којих је повремени цурила вода за пиће, у чекању испед пекара за проју чије се следовање, према броју чланова породице, плаћало боновима. После часова у школи требало је да учимо лекције, а књига није било. Учитељи су нас, у недостатку књи-

га, организовали у ђачке кружоке у којима смо сви учили из једне књиге и наглас се преслишавали. Заједнички смо писали домаће задатке, а после написаних задатака играли смо се лоптом крпењачом – присетио се др Милан Матијевић.

У јесен 1946. године, њихова генерација уписала је први разред Државне реалне гимназије која се налазила у згради данашњег Народне музеје у Краљеву. У то време школовање у Гимназији трајало је осам година, а међу вршњацима Предраг Живковић се истицао као гимназијалац који је знао да свира на хармоници. Свирао је на школским приредбама или када су ђаци у колони одлазили на разне пионирске радне акције, попут оне да заливају новопосађене тополе на градској плажи.

– У букету најлепших успо-

мена Предраг је био цвет који је мирисао другарством и трајним пријатељством. Оно је трајало током нашег живота, током трајног дружења и на јубиларним сусретима краљевачких гимназијалаца које смо одржавали сваке године – подсетио је Матијевић.

У свет естрадне музике Тозовац је ушао 1965. године, а из њега је изашао 6. априла, када је у Београду преминуо у 86-ој години.

– За то време снимео је на десетине сингл и лонг-плеј плоча и савремених носача звука. У земљи и иностранству одржао је више стотина концерата, а песме за које је писао и текстове и ноте, данас су класика српске народне музике, па је тако стекао и звање народног уметника. Са својим композицијама побеђивао је на највећим домаћим фестивалима народне музике. Тозовац, истински шармер, бавио се и телевизијским водитељством. Скупштина Града Краљева прогласила га је, 2012. Заслужним грађанином, а Радио телевизија Србије му је 2018. доделила Златни микрофон Радио Београда. Предраг Живковић Тозовац биће сахрањен сутра на београдском Новом гробљу, у Алеји заслужних грађана. Ми, Краљевчани, од њега се данас опраштамо – поручио је Милош Милишић, помоћник градоначелника Краљева.

НОВИЦА НЕГОВАНОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ЗАВИЧАЈНОГ ДРУШТВА КРАЉЕВО: ТОЗА ЈЕ БИО НЕПОНОВЉИВ

Све што бих рекао о нашем Този, било би мало, јер је он био посебан – казао је певач и хармоникаш Новица Неговановић, председник Завичајног друштва Краљево.

– Тозовац је био понос ово града. Сви смо ми желели да будемо слични њему али, Тоза је неповновљив. Изгубили смо најбољег и тужан сам због тога – сетно је рекао Неговановић.

Њих двојица упознали су се у Београду, пуно путовали заједно, радили и дружили се. Неговановић се сећа ресторана „Калемегданска тераса“, у којем су се после концерата, слушајући тамбураше, дружили са Звонком Богданом, покојним Томом Здравковић, Недељком Билкићем...

– У Америци је Тозовац био мој гост, дивно смо се проводили. Певаћемо његове песме и даље и сачуваћемо сећање на њега. Поносио сам се њиме баш зато што је мој земљак, а он је мене увек оловљавао, по нашки, са „буразеру...“ Знао да ме је ценио као и ја њега. Тозовац је по свему био комплетна личност. У њему је био и глумац, и певач, шармер, композитор. И да није свирао хармонику, и да се бавио нечим другим, био би опет у врху, јер је такав – најбољи – казао је Неговановић.

– Мало је људи у чијим животима можете пронаћи такав одјек најважнијих, чак судбоносних догађаја који су се одиграли у некој вароши или граду – оценио је на комеморацији градоначелник Краљева др Предраг Терзић.

– Такав је био живот Предрага Живковића Тозовца који је већ у петој години живота остао без оца. Баш по оцу, Светозару Този, носиће надимак који неће користити само Краљевчани у комуникацији са њим, већ ће он постасти његово естрадно име. Тозовац је био образован човек, а током бављења музиком доживео је најблиставије тренутке и постао

један од најпознатијих и најбољих естрадних уметника у бившој Југославији. Због својих ставова које је јавно исказивао, живео је једно време у иностранству, а био му је одузет чак и пасош. Публика је волела Тозовца и он је победио снагом подршке коју је имао у народу. До краја свог живота живео је у Београду, али је остао Краљевчанин. Заувек ћемо у својим срцима сачувати сећање на овог великог човека, уметника и Краљевчанина – поручио је Терзић.

На хармоници, Новица Неговановић млађи, ученик краљевачке Музичке школе „Стеван Мокрањац“, опростио се од Тозовца, а на самом крају комеморације, народни уметници Новица Неговановић и Раша Павловић отпевали су строфу једне Тозовчеве песме.

– Опадаће лишће у јесен у Тозовчевом сокаку (Обилићева улица), месец ће златити села крај Мораве, играће кола делије на сред земље Србије, Јеремија ће палити топа, ићи ће Миле Лајковачком пругом, светлуцаће очи једне жене... и чувати име и музичко дело нашег (Драгана) Предрага Живковића Тозовца... заувек – речи су којима је, уз последњи аплауз за великог уметника, завршена комеморација. Нека му је вечна слава и хвала!

КРАЉЕВЧАНИ И РАШЧАНИ НА ЗАЈЕДНИЧКОМ ЗАДАТКУ

Два друштва, Стара Павлица која окупља Рашчане и њихове потомке у Краљеву и Завичајно друштво Краљево, речи исписне на Повељи о братимљењу коју су потписали 6. децембра 2019 године, претачу у праксу, на разне начине.

Ова два удружења, однедавно, заједнички користе просторију Завичајног друштва „Краљево„ у згради Пословног центра „Мелос„ (некадашњи Дом друштвених организација) за своје активности.

Новица Неговановић, председник Управног одбора Завичајног друштва „Краљево„ и Зоран Николић, секретар удружења су, тим поводом, присуствовали

18. фебруара 2021. седници Управног одбора Завичајног друштва „Стара Павлица„ на којој је договорено да се заједничким улагањима уреди просторија, прибави нова канцеларијска опрема и обнове расположиви рачунари са пратећом опремом.

Захваљујући помоћи предузећа „Трон„ из Краљева, рачунарска опрема је већ репарирана, следи сређивање и излучивање архивске грађе Завичајног друштва „Краљево„, кречење просторије, замена намештаја...

Очекује се да сви планирани радови буду окончани до краја априла и да ће просторија, коју ће

убудуће користити два завичајна друштва, заблистати у новом руху и постати стециште младих чланова и сарадника који ће бити ангажовани на пословима комуникације путем интернета и друштвених мрежа, са Краљевчанима и Рашчанима широм света.

Завичајно друштво „Краљево„ добило сајт -- своје место са адресом на интернету

Захваљујући донацији успешне београдске фирме БГД монт, која послује у земљама Европске уније, чији је власник Драган Петровић пореклом из Сирче, Завичајно друштво „Краљево„ има од 19. априла, овогодишњег Имендана града Краљева и Дана Завичајног друштва, званични сајт на интернет адреси <https://zavicajnodrustvokraljevo.org/>

Сајт је дело тима младих ИТ стручњака из Краљева предвођених Владимиром Лазовићем, а услуге закупа домена и одржавања закупљеног простора на серверу поверено је предузећу „Vurina net.“ из Инђије.

Сајт ће бити коришћен за постављање званичних информација о програмима, плановима и активностима Завичајног друштва „Краљево„ у различитим мултимедијалним формама, и биће „умрежен„ са званичним налозима удружења на друштвеним мрежама (Фејсбук, Твитер, Инстаграм..)

Све ово треба да омогући да допремо до што већег броја Краљевчана који живе и раде у многим земљама широм света, на свим континентима, и да обавештавајући их о њиховом завичају, придобијемо за учлањење у Завичајно друштво „Краљево„ и пружање различитих врста подршке и помоћи завичају и, наравно, програмима и акцијама Друштва.

ГРАД КРАЉЕВО И „ЗАВИЧАЈЦИ„ НА ИСТОМ ЗАДАТКУ

Краљево и Библиотеке „Стефан Првовенчани,, који се баве откривањем, изучавањем, архивирањем и презентацијом обимне грађе везане за завичај, са фокусом на знамените породице и појединце, ствараоце из различитих области, пореклом из краљевачког краја.

Уз подршку коју је локална самоуправа већ дала, очекује се да и краљевачки привредници препознају значај ове врсте презентације града и да је подрже на разне начине, јер свако представљање окружења из кога долазе у позитивном контексту, даје додатну вредност и

„У Завичају имамо прошлост и будућност, ван Завичаја имамо само садашњост,, , рекао је, цитирајући нашег познатог вајара Светислава Арсића-Басару, Милош Милишић, помоћник за културу градоначелника Краљева, закључујући конститутивну седницу Одбора за обележавање 30-те годишњице рада Завичајног друштва „Краљево,, одржану 10. марта 2021. године.

Одбор, чији је почасни председник градоначелник Краљева др Предраг Терзић а његов заменик Новица Неговановић, председник Уо Завичајног друштва „Краљево,,

састављен од представника градских установа културе, Туристичке организације Краљево и представника Завичајног друштва, има задатак да предложи и припреми садржаје којима ће се јавност, а пре свега Краљевчани широм света, подсетити на вредности културне баштине Краљева и околине.

Планирано је да се, уз изложбу посвећену јубилеју Завичајног друштва „Краљево,, на скуповима који ће бити одржани у другој половини године у Краљеву и Београду, презентују и они сегменти делатности Народног музеја Краљево, Историског архива

привредним активностима и олакшава пословне комуникације.

14. 06. 1991. г.

Закључак

Оснивање Судишта
Заборава Краљева

Напомена: одржан је састанак:

1. Баба Тугаровић,
2. Милан Младеновић, глумач.
3. Зоран Баба Анђелић, глум.
4. Милан Младеновић, глум.
5. Милан Младеновић - Младено, глум.
6. Милан Младеновић - Младено, глум.
7. Милан Младеновић, глум.
8. Зоран Баба Анђелић
9. Милан Младеновић, глум.
10. Милан Младеновић, глум.
11. Милан Младеновић, глум.

... је предложено иницијатива за оснивање (оснивање) и организација; одређено је време (и други услови) уградње и изградње (о глумачкој, глумачкој) у центру града и месту оснивања оснивања Судишта Краљева; у ~~граду~~ "Европа" камена, ~~у центру~~ у центру 14. јуна 1991. г. са временом у 13-
у центру

Оснивање Судишта је одржано у Закасању
вече са 42 учесника Краљева.

- Дневни ред Судишта
1. Уводни говор председника и члана Судишта.
 2. Доклад о оснивању о глумачкој, глумачкој.
 3. Препоруке за оснивање Судишта.
 4. Разматрање изградње Судишта и других
неопходних акција Заборава Краљева